36734 - Doğru Veya Yalan Sürekli Yemin Etmeye Alışmış Birisinin Yemin Keffareti Nasıl Olur

Soru

Maalesef küçük yaştan beri doğru veya yalan üzere yemin etmeye alışmıştım. Bu alışkanlığı bırakmaya çalışıyorum. Allah beni affetmesi için daha önceden ettiğim yeminlerin keffaretini nasıl öderim, sayısını bilmediğim yeminleri nasıl telafi ederim?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Yemin üç şekilde değerlendirilir:

Birincisi:

Kesinleşmiş yeminler: Yemin edenin gelecekte yapacağı veya yapmayacağına dair kesin karar vermesi ve israr etmesidir. Bu durumda yeminin tersi gerçekleşirse keffaret vacip olur. İbn Kudame Rahimehullah şöyle dedi: “Her kim bir şeyi yapmaya dair yemin eder ve yapmazsa veya yapmamaya dair yemin eder ve yaparsa kefaret vacip olur” bu konuda fıkıh alimleri arsında ihtilaf yoktur. İbn Abdulbir şöyle dedi: “Müslümanların icmaıyla kefaret gerektiren yemin, gelecek zamanda yapılacak eylemlerle ilgilidir” (el Muğni 9/390)

İkincisi:

Geçersiz yemin: Yemin maksadı taşımayan yeminlerdir. Bu tür yeminlerde keffaret yoktur. Yüce Allah şöyle dedi: “Allah sizi rastgele yeminlerinizden dolayı değil, fakat kalblerinizin kasdettiği yeminlerden dolayı sorumlu tutar. Allah bağışlayandır, Halim'dir.” Bakara/225

Aişe Radiyallahu anha şöyle dedi: “ Bu ayet, evet vallahi yok vallahi” diyen kişilerin hakkında

inmiştir. (Buhari 4613)

Her kim zannettiği bir durum üzerine yemin eder ve aksi çıkarsa alimlerin çoğuna göre keffaret gerektirmez. Çünkü geçersiz yemin sayılır. İbn Kudame Rahimehullah bu görüştedir. Ayrıca İbn el Munzir bunu söyler ve İbn Abbas, Ebu Hureyre, Ebu Malik, Zurare bin Evfa, El Hasan, el Nehai, Malik, Ebu Hanife ve el Sevri'den bu görüş aktarılmıştır.

Geçersiz yemin olduğunu söylerden bazıları da: Mücahid, Süleyman bin Yesar, el Evzai, el Sevri ve Ebu Hanife'dir. İbn Abdulbir: Müslümanlar bu konuda icma etmiştir. Çünkü yüce Allah şöyle dedi: "Allah sizi rastgele yeminlerinizden dolayı sorumlu tutmaz" bu durum unutarak yemin etmesi gibidir. (el Muğni 3/393)

Üçüncüsü:

Geçmiş bir olayda yalan olarak yemin eden bir kimse büyük günah işlemiştir. Alimlerin cumhuruna göre bunda keffaret yoktur çünkü keffaret gerektirmesinden daha büyük bir günahtır. Size düşen tövbe etmenizdir, Allah sizin günahlarınızı affetsin.

Kasıtlı olarak yemin edip ve aksi davrandığın konularda keffaret vardır. Ancak yemin sayısını unutursan tahmini bir sayı belirleyebilir ve o sayıya göre keffaret vermen gerekir.

Şayet yeminler bir eylem için yapılmışsa örnek olarak falan kişiyle konuşmayacağına yemin ettin ve sonra konuştun. Tekrar yemin ettin ve tekrar onunla konuştun bu durumda aynı şahıs için birden fazla sayıda yemin için tek bir keffaret gerekir. Ancak aynı şahısla ilgili eylemler farklılaşırsa bu durumda sayısına göre kefaret ödenir. Örnek: Bir şahısla konuşmayacağına dair yemin edersin, daha sonra onun yemeğini yemeyeceğine dair ikinci defa yemin edersin ve her iki eylemin aksini işler yeminini bozarsan iki keffaret gerekir. Daha detaylı bilgi için konuyla ilgili (34730) nolu sorunun cevabına bakınız.

En iyisini Allah bilir.